

УДК 349

Сорока Д.Г.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Незважаючи на повномасштабну війну яку веде рф проти нашої держави, Україна не зупиняється і продовжує трансформувати своє законодавство до законодавства ЄС. Кроки до Європейського союзу, членства України в ньому відбуваються щоденно, хоча війна звісно вносить свої поправки і корективи, тому на сьогодні цей процес є ускладненим.

Через низку подій розробка, створення і підписання Закону України «Про адміністративну процедуру» (ЗАП) має свою непросту історію. 16 листопада 2021 року ЗАП був ухвалений у другому читанні, на який було

накладено вето Президента. Після доопрацювання, з включенням пропозицій глави держави ЗАП було ухвалено 17 лютого 2022 року, але через розпочату повномасштабну війну РФ підписання цього закону було відкладено і тільки через 3 місяці після ухвалення ЗАП було підписано Президентом України (13 червня 2022 року).

Важливість ухвалення ЗАП полягає в тому, що Україні аби набути членства у ЄС важливо максимально відповідати Копенгагенським критеріям, які були визначені Європейською Радою під час засідання 1993 року. Політичні критерії включають: демократію, верховенство права та прав людини. Належне урядування в цьому випадку набирає свого особливого значення, відносини громадянин – органи публічного адміністрування повинні будуватися на понятті базового принципу додержання прав людини і одним з інструментів може стати загальна адміністративна процедура.

Відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру» було забезпечено нововведення такі як:

встановлення права особи бути вислуханою до прийняття несприятливого адміністративного рішення. Забезпечує право бути вислуханим до прийняття негативного адміністративного рішення, це може змінити позицію адміністративного органу, або можливість пояснити особі, що її вимога є безпідставною (наприклад, у випадку зменшення пенсії або відмови у призначенні субсидії);

введення категорії «заінтересована особа». Запровадження категорії «заінтересована особа» дозволяє уникнути конфліктів та сприяє прийняттю виважених рішень. (Якщо певна земельна ділянка планується до забудови, то мешканці прилеглих територій мають право участь у розгляді справи на отримання дозволу на її забудову).

з'являється зобов'язання органів влади на обґрунтування адміністративних актів, мотивування негативних рішень та пояснювання громадянам, чому було прийнято те чи інше рішення;

а також процедура надання послуг якої слід дотримуватися стає чіткою, зрозумілою та прозорою, що забезпечує мінімізувати ризик виникнення корупції;

адміністративні органи зможуть збирати документи та інші докази, запитувати інформацію та дані за власною ініціативою, якщо це необхідно для з'ясування обставин, що мають значення для вирішення справи;

правонаступництво адміністративних органів, що забезпечить можливість уникнення відповідальності через реорганізацію чи ліквідацію того чи іншого адміністративного органу, перехід компетенцій до правонаступника [1] .

З ухваленням Закону України «Про адміністративну процедуру» з'являється низка таких термінів, як: «адміністративний орган», «адміністративні акти», «функції публічної адміністрації».

Вадим Борисович Авер'янов ще з середини 90х років говорив про нову концепцію адміністративного права, для повного розкриття сутності демократизму в державі шляхом удосконалення законодавства, відходячи від існуючих понять в КАСУ, замінюючи широке і неоднозначне поняття «суб'єкта владних повноважень» до категорії «адміністративний орган», що відповідає законодавству багатьох країн на сьогодні.

Закон України «Про адміністративну процедуру» викликав багато різних «за» та «проти», адже правники також вказують на норми, які породжують додаткову бюрократизацію в країні (перелік норм, що регулюють залучення заінтересованих осіб, та обґрунтування рішень адміністративним органом), називаючи доводи, про затягування процесу. Наголошуючи на Загальній декларації прав людини і забезпеченню норм Конституції, ми не можемо відійти від такої процедури, адже вона забезпечує високий рівень демократизму та справедливості.

В ЗУ «Про адміністративну процедуру» є низка норм, що вказують на можливість автоматизації надання адміністративних послуг, але в тих випадках де це є доцільним.

Отже, 15 грудня 2023 року Закон України «Про адміністративну процедуру» офіційно набрав чинності, новели які він містить в собі змушують законодавця вносити зміни у велику кількість законодавчих актів, адже беручи до уваги деякі країни прийняття такого закону вимагало внесення змін до 100-150 НПА. Також одним з важливим елементів функціонування Закону було навчання (публічних службовців, студентів, викладачів), для загального розуміння і поширення норм закону на велике коло осіб.

Для науковців це велике поле для роботи, розробка теоретичних інститутів, дослідження норм, їх вплив на законодавство, публічні органи і суспільство, можливість розробки змін, доповнень до ЗАП.

Ухвалення такого роду законів наближає нашу державу стати в одному ряду з іншими країнами-членами ЄС.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX «Про адміністративну процедуру» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення 05.04.2024)